

Plan

*Plan mot kränkande behandling och
diskriminering*

Anpassad grundskola 5–9, Altorp

2024–2025

Innehåll

Syfte och innehåll.....	2
Mål med det förebyggande arbetet.....	2
Ansvar	2
Översikt över verksamhetens främjande och förebyggande arbete.....	3
Åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering.....	3
Åtgärder som vi tänkt påbörja eller genomföra under läsåret.	4
Så här medverkar barn, elever och all personal i arbetet.....	4
Resultat av årets arbete samt åtgärder inför nästa läsår.....	5
När en elev känner sig kränkt eller diskriminerad av annan elev.....	5
När elev känner sig kränkt eller diskriminerad av vuxen.....	6
När vuxen utsätts för kränkande behandling av elev.....	6
Rutin kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.....	7
Definitioner och förklaringar.....	7
Kränkande behandling.....	7
Vad är diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier?	7
Vad är mobbning?	8
Vad innebär huvudmannens utredningsskyldighet?.....	8

Syfte och innehåll

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom aktiva och konkreta åtgärder och tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen beskriver också vilken arbetsgång som ska följas då diskriminering eller kränkande behandling uppstår i verksamheten.

Mål med det förebyggande arbetet

Alla elever på anpassad grundskola ska känna sig trygga, vara respekterade, bli väl bemötta och det är oacceptabelt att en elev utsätts för sexuella trakasserier, trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna eller annan kränkande behandling.

All personal ska aktivt medverka till att förebygga, motverka, utreda och åtgärda alla former av sexuella trakasserier, trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna eller annan kränkande behandling.

Ansvar

- **Elevernas ansvar**

Följa och respektera skolans Plan mot kränkande behandling och Aktiva åtgärder mot diskriminering samt skolans ordningsregler.

Bemöta sina kamrater och de vuxna på skolan på ett respektfullt sätt.

Berätta för de vuxna när de ser och upplever trakasserier och annan kränkande behandling.

- **Personalens ansvar**

Följa skolans Plan mot kränkande behandling och Aktiva åtgärder mot diskriminering och hålla skolans ordningsregler väl kända för eleverna.

Reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning.

Bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.

Anmäla till rektor när misstanke om att elev utsätts för kränkande behandling eller diskriminering.

Dokumentera misstanke om någon elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, vidta åtgärder samt följa upp och informera rektor om händelsen.

När personal misstänker att någon bland personalen utsätter någon elev för diskriminering eller annan kränkande behandling meddelas rektorn detta.

Att vara tillgängliga för sina elever på såväl lektionerna som rasterna.

Utreda ärende om elev känner sig kränkt av annan elev samt dokumentera utredningen.

- **Rektors ansvar**

Se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan.

Se till att det bedrivs ett målmedvetet arbete för att motverka kränkningar och diskriminering.

Se till att Plan mot kränkande behandling och Aktiva åtgärder mot diskriminering årligen utvärderas och revideras.

Anmäla till huvudman vid utredning om kränkande behandling eller diskriminering.

Utreda ärende om elev känner sig kränkt av personal samt dokumentera utredningen.

Översikt över verksamhetens främjande och förebyggande arbete

Åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering

- **Ordningsregler**
Utarbetas under medverkan av eleverna vid läsårsstart.
- **Samtal**
Återkommande samtal om värdegrundsfrågor sker i klassen. Lärarna samtalar med sina elever om vad som är/ kan upplevas kränkande och sårande och om elevernas rättigheter och skyldigheter. Även kunskap om lagar och påföljder som gäller i samhället samt vett och etikett på internet tas upp i samtalen.
- **Utvecklingssamtal**
Vid utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare, en gång per termin, förs en dialog kring trivsel och hur eleven upplever skolan.
- **Rasttillsyn**
Det finns alltid vuxna i elevernas närhet i samband med rast. Alla arbetar aktivt för att reagera vid eventuella negativa kommentarer, suckar, blickar mm. Elevernas eget ansvar ökar med ålder och mognad.
- **Samarbete med grundskolans personal**
Altorpskolans personal kontaktar anpassad grundskola när det är något som berör eleverna på anpassad grundskola och vice versa. Möte med praktiskt estetiska lärare och anpassad grundskolas personal sker två till tre ggr/termin
- **Elevhälsoteam/Elevhälsomöte**
Fem till sex tillfällen per termin träffas personal, rektor och EHT för att bl. a föra dialog kring klimatet i skolan. EHT deltar även vid möten kring enskilda elever och arbetar också med förebyggande insatser.
- **Temadagar**
Eleverna deltar i temadagar med olika innehåll som ordnas såväl av anpassad grundskola som av Altorpskolans grundskola.

Åtgärder som vi tänkt påbörja eller genomföra under läsåret.

Åtgärder	Datum för start av åtgärd	Ansvarig för genomförande	Ansvarig för uppföljning
Använda oss av dilemmafilmer/övningar för att föra samtal kring upplevelser och känslor	Ht 2024	Mentorer	Rektor
För att bättre kunna möta elevernas behov av trygghet använder vi sedan läsåret 23/24 oss av samtalsunderlaget ”Så här vill jag ha det i skolan ” Vi ser nu att vi önskar utveckla arbetet genom att återkoppla och samtala om eleverna tillsammans utifrån de behov som framkommit i underlaget	Ht 2024	Mentorer	Rektor
Samtal i grupp och enskilt för att stödja utvecklingen av elevernas relationsskapande förmågor.	Ht 2024	Mentorer	Rektor
Trygghetsvandringar i elevernas skolmiljö	HT 2024	Mentorer	Rektor

Så här medverkar barn, elever och all personal i arbetet.

- **Elevernas delaktighet**
Eleverna görs delaktiga genom samtal i klassen om vad diskriminering och kränkningar är och vad de ska göra om de upplever att någon blir utsatt för detta.
Skolans regler lyfts och diskuteras återkommande under läsåret i klassen och på elevrådet.
- **Vårdnadshavarnas delaktighet.**
Planen presenteras och samtalas runt vid föräldramöte vid varje läsårsstart. Den reviderade planen finns tillgänglig för vårdnadshavarna på V-klass.
- **Personalens delaktighet**
I juni, varje läsår, utvärderas de insatser som är gjorda och alla ska vara delaktiga i att upprätta en ny plan, sker i augusti, samt synliggöra och arbeta med den, så att den blir ett levande dokument för elever, vårdnadshavare och berörd personal på skolan.

Resultat av årets arbete samt åtgärder inför nästa läsår

Följande åtgärder planerades för läsåret 2023–2024:

- I stället för enkäter till vårdnadshavare ändrar vi och genomför samtal kring deras barns trygghet och trivsel.
- För att bättre möta elevernas behov av trygghet använder vi samtalsunderlaget ”så här vill jag ha det i skolan”

Vi ser att uppföljningen fungerat väl så bra utan enkäter. Vi har ett få antal elever vilket gör att enkäter sällan är nödvändiga för att följa upp arbetet. Genom ett förtroendefullt samarbete med vårdnadshavarna upplever vi att det är lätt för dem att ta kontakt med oss om deras barn uttrycker oro för något eller att de inte känner att de blivit bemötta väl.

Samtalsunderlaget ”Så här vill jag ha det i skolan” utgör ett bra underlag för oss att veta vad eleven upplever sig behöva för att det skall kännas tryggt att vara i skolan – både socialt och inlärningsmässigt.

När vi ser tillbaka på det gångna året och de kränkingsanmälningar som är upprättade är de i huvudsak anmälda av personal i skolan. Huvuddelen av ärendena rör relationen elev-elev. Någon enstaka rör relationen vuxen-elev.

Oftast reds situationen ut relativt snabb och vid uppföljningen upplever eleven att den upplevda kränkningen upphört. Dock har vi under året haft något ärende där vi behövt längre tid för arbetet tillsammans med eleverna.

Utvärdering sker genom att analysera dokumentation av aktiviteterna ovan samt genom samtal med eleverna. En årlig uppföljning och analys genomförs vid läsårets slut av vilka ärenden som utretts utifrån anmälan om kränkande behandling eller diskriminering.

Ny plan upprättas årligen i augusti/september.

När en elev känner sig kränkt eller diskriminerad av annan elev

När personal får kännedom om att en elev upplever, eller att någon ser eller hör att elev utsatts för diskriminering, trakasserier eller annan kränkning av annan elev tillämpas följande:

1. Anmälan görs till rektor via Draftit.
2. Rektor fattar beslut om att utredning ska göras samt anmäler till huvudmannen.
3. Lärare samtalar med den som utsatts för kränkningen för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att kränkningar inte får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta.
4. Enskilt samtal med den/ dem som har utövat kränkande behandling: Läraren tar upp det allvarliga i situationen och ger den/ dem möjlighet att ändra sig och ta ansvar för sitt beteende.

5. Kontakt med den utsattes och utövarens/ utövarnas vårdnadshavare.
6. Händelsen, alla samtal och vilka åtgärder som satts in dokumenteras i Drafit
7. Kontroll: Under de följande veckorna har man den utsatte och utövaren/utövarna under uppsikt samt samtal vid behov.
8. Uppföljning/utvärdering: Efter två veckor hålls ett uppföljningssamtal först med den utsatte och sen med utövaren/utövarna. Om problemet fortfarande kvarstår utarbetas nya åtgärder som följs upp och dokumenteras. Vårdnadshavarna informeras.

Om kränkningarna eller trakasserierna ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, till exempel kontakt med andra myndigheter som socialtjänst.

Anmälan och utredning dokumenteras och följs upp med stöd av en digital lösning – Drafit. Länk till denna finns på komnet:

<https://komnet.herrljunga.se/organisationochdemokrati/bildningsforvaltningen>

När elev känner sig kränkt eller diskriminerad av vuxen

Om en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen eller personal följs nedanstående plan:

1. Händelsen anmäls till rektor via Drafit
2. Rektor fattar beslut om att utredning ska göras samt anmäler till huvudmannen.
3. Vårdnadshavare informeras.
4. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs i Drafit.
5. Rektor följer upp ärendet med eleven och hans/hennes vårdnadshavare.
6. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.

Eleven och vårdnadshavare kan vända sig till Barn- och elevombudsmannen om de upplever brister i skolans hantering av ärenden avseende kränkning och diskriminering.

(www.skolinspektionen.se/BEO).

När vuxen utsätts för kränkande behandling av elev

1. Tillbudsanmälan skrivs av den utsatta vuxne i KIA.
2. Hanteras av chef enligt fastställd rutin för KIA.

Rutin kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Barn/elev blir kränkt, trakasserat eller diskriminerat, eller misstanke därom.

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser. En anmälan om kränkande behandling ska upprättas skyndsamt. Personal gör anmälan via Drafitit och vårdnadshavare informeras.

Rektor tar emot anmälan och beslutar vem som ska hantera ärendet. Rektor är ansvarig för att utredningen görs skyndsamt.

I de fall där kränkande behandling konstateras ska åtgärder vidtas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Åtgärder kan riktas mot såväl den som blir utsatt som den/de som utsätter. Åtgärder kan genomföras på individ och gruppnivå.

Uppföljning av åtgärder

Rektor avslutar ärendet och rapporterar till huvudman

Definitioner och förklaringar

Kränkande behandling

Skollagens definition av kränkande behandling är ”ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker ett barns eller en elevs värdighet”. Både diskriminering och kränkande behandling är förbjudet i förskolor, skolor och andra verksamheter som lyder under skollagen. Skyldigheten att förebygga och åtgärda diskriminering respektive kränkande behandling regleras dock till stor del i olika lagar: diskrimineringslagen och skollagen.

Vad är diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier?

Diskriminering regleras i diskrimineringslagen. Förenklat är diskriminering att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet

- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Det finns sex former av diskriminering. Två av dessa är trakasserier och sexuella trakasserier.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen gäller samma regler för personalens respektive rektorns anmälningsskyldighet som vid upplevd kränkande behandling.

Vad är mobbning?

Begreppet mobbning finns inte i skollagen. En vanlig användning av ordet är om ett barn eller en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen. Kränkande behandling kan vara något som bara händer en gång. Kränkande behandling är alltså ett bredare begrepp, som kan innefatta mobbning men även andra kränkande beteenden.

Vad innebär huvudmannens utredningsskyldighet?

Om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är huvudmannen skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna. Om utredningen visar att kränkande behandling förekommit ska huvudmannen vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Utredningsskyldigheten inträder så snart någon i verksamheten får veta att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det krävs inga bevis om att en kränkning ska ha ägt rum. Utredningsskyldigheten gäller oavsett om det fanns en avsikt att kränka eller inte. **Vidare gäller skyldigheten även om vårdnadshavare, barn eller elever inte vill att händelsen ska utredas.** Den som utreder måste skaffa sig en självständig uppfattning om vad som har hänt. Huvudmannen får exempelvis inte låta saken bero med motiveringen att de inblandade lämnat motstridiga uppgifter.

Herrljunga 2024-06-20

Anna Wetterbrandt

Rektor anpassad grundskola